

OŚRODEK DOKUMENTACJI
ZABYTEKÓW w WARSZAWIE

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTEKÓW
ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA

A B C D E F G H I J K L Ł M N O P R S T U V W X Y Z

Nr

ŚLĄSKIE

3623

1. Obiekt

KAPLICA GROBOWA KSIĘDZA MARKIEFKI

2. Czas powstania
1858 rok

3. Miejscowość
MYSŁOWICE

4. Adres

Mysłowice
cmentarz Parafii Rzymskokatolickiej
pod wezwaniem Najświętszego
Serca Pana Jezusa (tzw. stary)
przy ulicy Mickiewicza 2
numer działki 56

5. Przynależność administracyjna

województwo śląskie
powiat miejski Mysłowice
gmina Mysłowice

6. Poprzednie nazwy miejscowości

Mysłowitz

7. Przynależność administracyjna
przed 31 grudnia 1998

województwo katowickie

8. Właściciel i jego adres

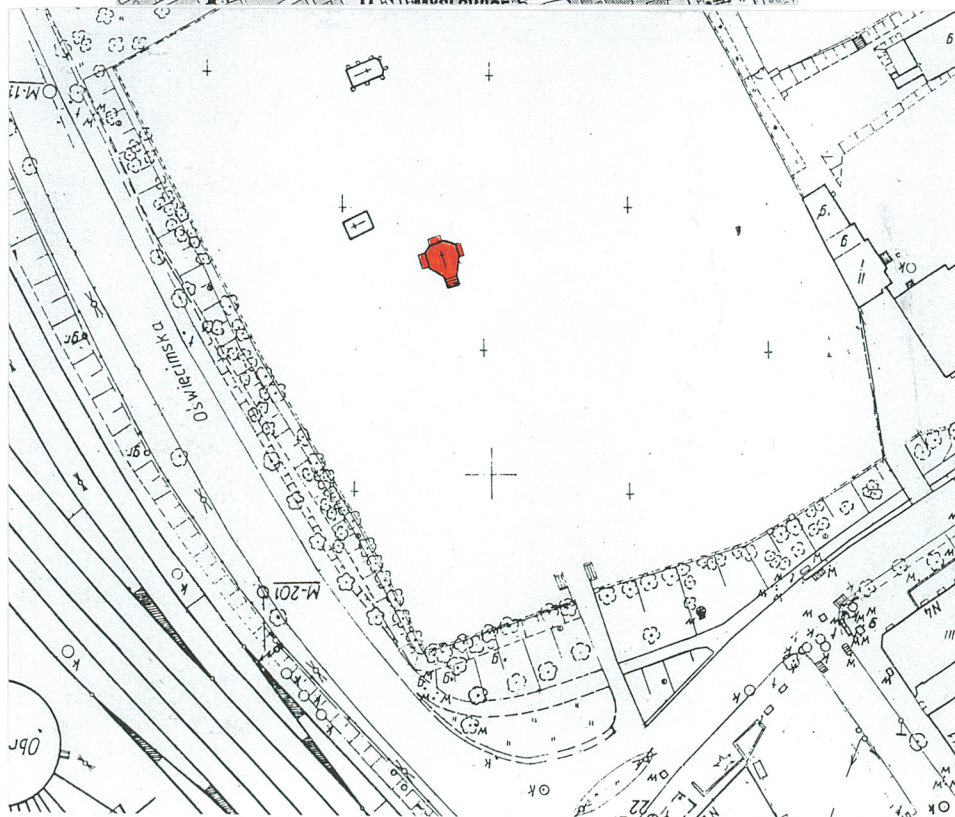
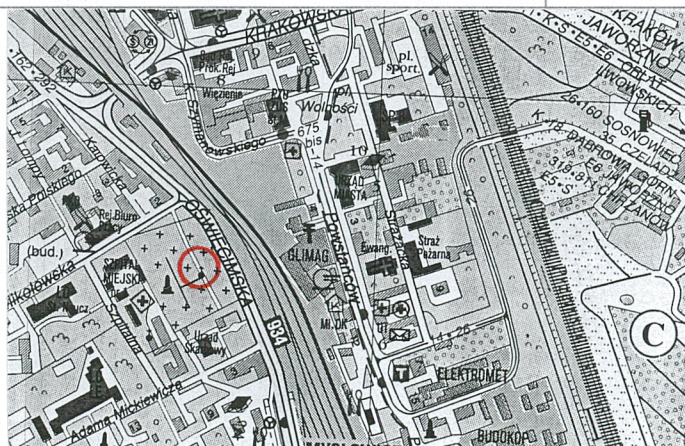
Parafia Rzymskokatolicka
pod wezwaniem
Najświętszego Serca
Pana Jezusa
ulica Starokościelna 3, Mysłowice
Archidiecezja Katowicka

9. Użytkownik i jego adres

Parafia Rzymskokatolicka
pod wezwaniem
Najświętszego Serca
Pana Jezusa
ulica Starokościelna 3, Mysłowice

10. Rejestr zabytków

Nr 17/94/03
data 18.09.2003

- 1 - ELEWACJA POŁUDNIOWO-ZACHODNIA
- 2 - ORIENTACJA (SKALA 1 : 10000)
- 3 - SYTUACJA

12. Autorzy, historia obiektu, określenie stylu

- 1858 rok – budowa kaplicy przez księdza Markiejkę jako grobowej (w późniejszym okresie w kaplicy chowani byli księża z Parafii Mysłowickiej)

Kaplica wybudowana w stylu historycznym z elementami neorenesansowymi

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrze, wyposażenie, instalacje)

Sytuacja – kaplica z wejściem od strony południowej, usytuowana przy głównej alei w centrum starego cmentarza (obecnie Parafii Najświętszego serca Pana Jezusa), około 100 metrów od głównej bramy. Cmentarz położony w centrum miasta, około 300 metrów na północny zachód od dworca PKP, w kwartale ulic: Oświęcimskiej, Mikołowskiej, Szpitalnej i Mickiewicza, gdzie również znajduje się Szpital Miejski Nr 1 (na zachód od cmentarza) i Urząd Skarbowy (na południe od cmentarza). Kaplica otoczona wyasfaltowaną aleją w kształcie okręgu, a w jej najbliższym otoczeniu murawa

Materiał, konstrukcja, technika – kaplica murowana z cegły, od wewnątrz otynkowana. Elewacje o wątku główkowym. Detal architektoniczny (gzymsy, fryzy, arkady) wykonany z cegły, w dekoracyjnym układzie. Cokół licowany ciosami piaskowca

Sklepienie – kopuła z bębniem na ośmioboku

Wieżba dachowa – niedostępna

Pokrycie dachu – papa

Podłogi, posadzki – płyty z piaskowca w układzie romboidalnym

Schody – schody zewnętrzne – jednobiegowe, proste, z bloków kamiennych (piaskowiec), ograniczone dwustronnie ceglanyimi murkami

Otwory drzwiowe – drzwi zewnętrzne – drewniane, pierwotne, zakończone półkoliście, pełne, dwuskrzydłowe, o konstrukcji ramowo-płycinowej (dekoracja sześciopłycinowa, płyciny w kształcie prostokąta z górnymi płycinami zamkniętymi półkoliście), listwa przymykowa w kształcie kanelowanej półkolumnienki; zachowana kuta, metalowa klamka; drzwi na zawiasach czopowych

Otwory okienne – w krypcie – niewielkie, zamknięte półkoliście otwory okienne (obecnie zamurowane); w oktagonie – w kształcie prostokąta, zamkniętego półkoliście, drewniane, o konstrukcji krosnowej

Rzut – kaplica centralna, na rzucie ośmioboku, z czterema krótkimi ramionami

Bryła – oktagonalna, rozczłonkowana czterema krótkimi, niższymi ramionami (symetryczna), jednokondygnacyjna, z kryptą nagrobną; kaplica nakryta kopułą ośmiopłaciową z ośmioboczną, ażurową latarnią, zwieńczoną ażurowym krzyżem z metalu, skrzydła nakryte dachami dwuspadowymi (ramię wejściowe) i trójspadowymi

Elewacje – ceglane, część oktagonalna w dwóch poziomach, skrzydła wychodzące z czterech ramion niższe, krótkie, ślepe, rozczłonkowane prostokątnymi blendami, w ramieniu południowym drzwi wejściowe, poprzedzone schodami. Elewacje oktagonu pomiędzy czterema ramionami rozczłonkowane prostokątnymi wnękami, zamkniętymi łukiem dwuramiennym, ceglany (cegły w układzie schodkowym). We wnękach dekoracja wgłębna w formie krzyża łacińskiego. Podziały poziome w formie wysokiego cokół z okładziną z ciosów kamiennych, szerokiego ażurowego gzymsu oddzielającego poszczególne poziomy oktagonu (dekorowanego ceglą) oraz gzymsu wieńczącego. W partii cokół niewielkie okienka, zamknięte półkoliście (obecnie zamurowane). Półkoliście zamknięte okna, blendy i otwór wejściowy obramione półkolistymi, ceglanyimi arkadami. Górna część oktagonu rozczłonkowana prostokątnymi otworami okiennymi, zamkniętymi półkoliście (po trzy w każdej elewacji). Część otworów okiennych zablendowana (otwory boczne w co drugiej elewacji)

Wnętrze – jednoprzestrzenne, z czterema wnękami, w środkowej, zamkniętej niszą przesklepioną hemisferycznie, ołtarz; boczne prostokątne wnęki (w prawej pierwotnie ołtarz, zachowany podest, w lewej nisza zamknięta odcinkiem łuku); oktagon kopuły od góry i dołu wydzielony profilowanym gzymsem. Przy wejściu kruchta otwarta prostokątnie

Wyposażenie – ołtarz z drewnianą rzeźbą Pieta; mensa murowana, sarkofagowa; plyta epitafijska z białego marmuru w posadzce z napisem: O.A.M.D.C. / Fundator / Ludovicus Markieffka / Anno MDCCCLVII; neogotyckie krzesło

Instalacje - brak

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne	17. Użytkowanie obecne
około 96 m ³	około 15 m ²	kaplica grobowa	kaplica grobowa
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)	
1999 rok – malowanie wnętrza, wymiana dwóch okien w bębnie		Stan zachowania - ogólnie zły Fundamenty – stan zachowania średni - widoczne zawilgocenie Ściany zewnętrzne – stan zachowania zły – cegła zlasowana, wypłukane spoiny, wtórne przemurowania, elewacje zabrudzone, z rosnącymi samosiejkami, pierwotnie w elewacjach dwie płyty epitafijne (skradzione) z zachowanym trójkątnym szczytem, płyciną z piaskowca Ściany wewnętrzne – stan zachowania średni - zawilgocenie Sklepienia – stan zachowania średni Pokrycie dachu – stan zachowania średni Wyposażenie – stan zachowania zły – rzeźba Piety mocno zaatakowana przez drewnojady	
		20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie	
		- Czyszczenie elewacji, spoinowanie (z częściową wymianą cegieł), impregnacja i hydrofobizacja elewacji - Konserwacja drzwi - Likwidacja samosiejek - Wymiana pokrycia dachowego (łupek lub dachówka ceramiczna w kolorze antracytowym) - Likwidacja zasłon w części okien - Wymiana okien z wprowadzeniem przeszklenia np. gomółkowego lub ołowianego w układzie romboidalnym	

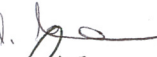

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numery i miejsce przechowywania)

- Studium miasta Mysłowic (maszynopis w zbiorach Urzędu Miejskiego w Mysłowicach i Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

24. Uwagi różne

25. Opracował

tekst	Irena Kontna	sierpień 2000 roku
plany, rysunki	Ewa Caban	sierpień 2000 roku
zdjęcia, fotografie	Irena Kontna	sierpień 2000 roku
miejsca przechowywania negatywów	Archiwum Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach	

l.
l.
l.

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisu prawa autorskiego.

22. Bibliografia

- ksiądz Jan Kudera, *Historia Parafii Mysłowickiej*, Mysłowice 1934

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

23. Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

27. Załączniki

3 wkładki

1. Miejscowość

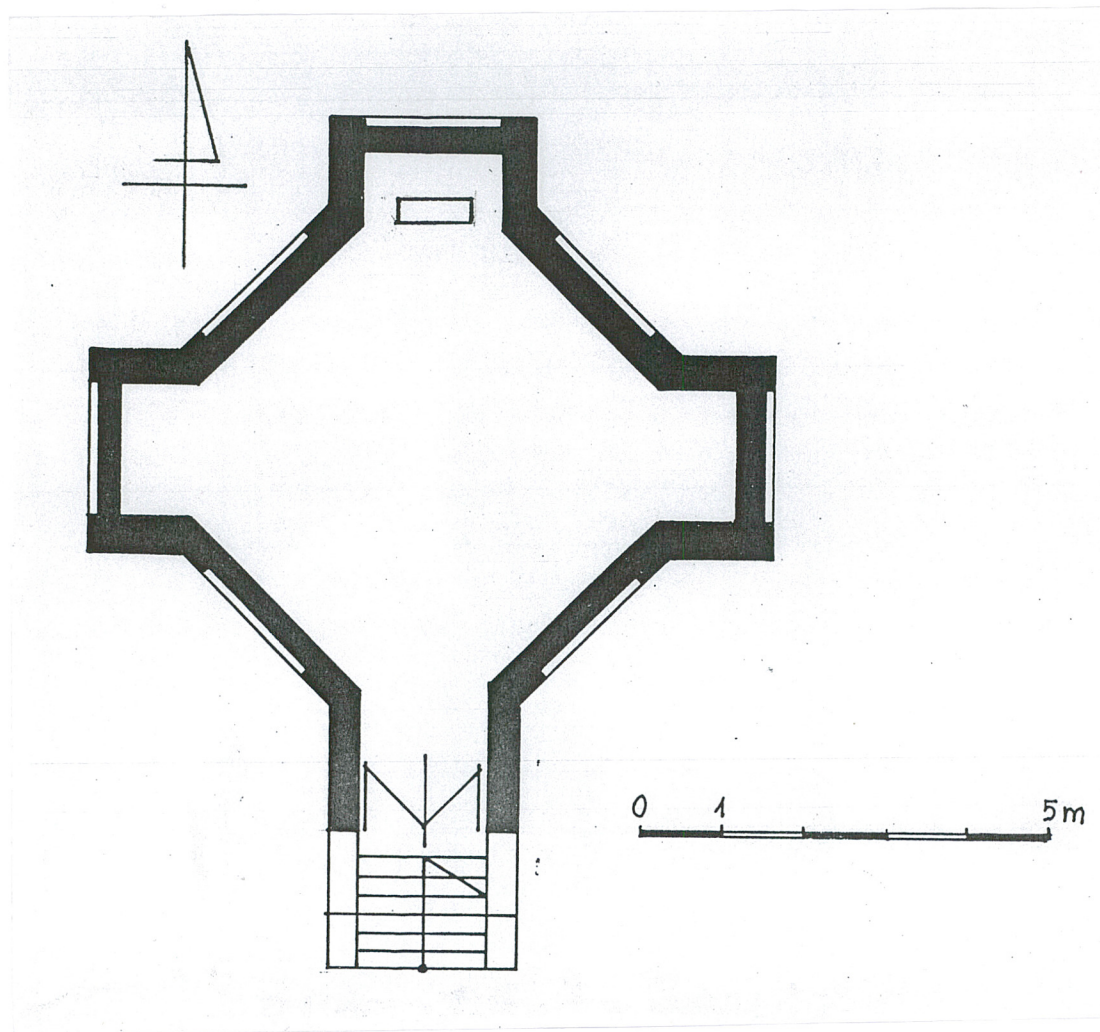
2. Obiekt

3. Zawartość wkładki

MYSŁOWICE

KAPLICA GROBOWA KSIĘDZA MARKIEFKI

RZUT, ZDJĘCIA

RZUT
skala 1:

1 - ELEWACJA POŁUDNIOWO-ZACHODNIA

2 - ELEWACJA PÓLNOCNO-ZACHODNIA

3 - ELEWACJA WSCHODNIA

6 - WNETRZE

7 - WNETRZE

1. Miejscowość

MYSŁOWICE

2. Obiekt

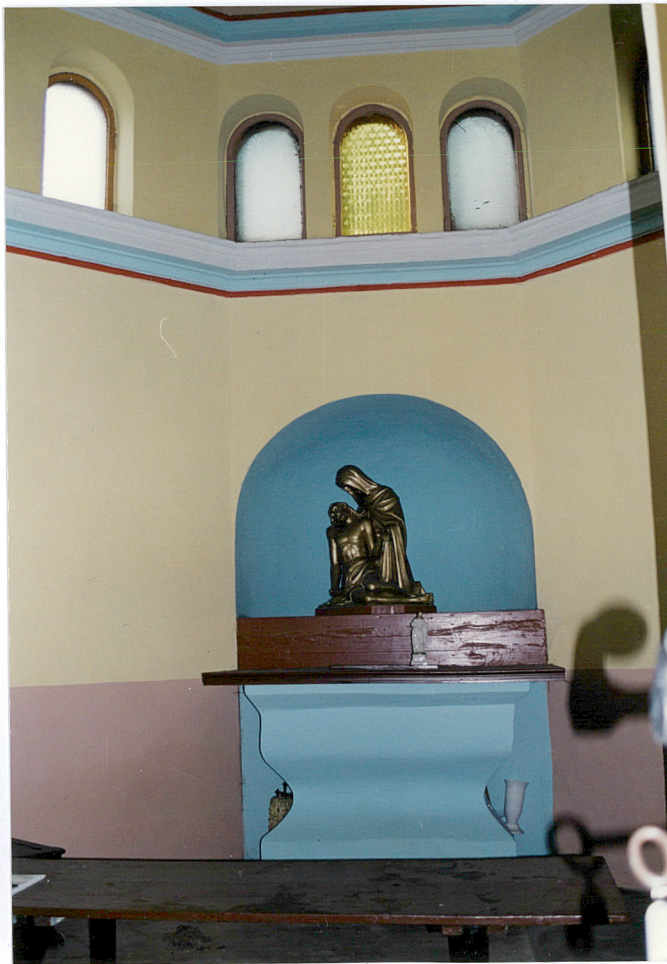
KAPLICA GROBOWA KSIĘDZA MARKIEFKI

3. Zawartość wkładki

ZDJĘCIA

8 - WNEȚRZE - PIETA Z OŁTARZA

9 - WNEȚRZE - OŁTARZ

10 - WNEȚRZE - NEOGOTYCKIE KRZESŁO